

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Služba letalske meteorologije

Letno poročilo 2016

KAZALO

POSLANSTVO IN VIZIJA.....	2
STRATEŠKI CILJI.....	2
KLJUČNE DEJAVNOSTI	2
SPLOŠNI PODATKI O AGENCIJI RS ZA OKOLJE.....	3
STATUS IN ORGANIZIRANOST	3
IZVAJANJE NALOG SLUŽBE LETALSKE METEOROLOGIJE	4
Redne operativne naloge.....	4
Razvoj in investicije.....	7
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja A	7
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja B	7
Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja C	8
Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja E	8
Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja F	8
Posvetovanje z uporabniki naših storitev	9
Mednarodno sodelovanje	10
Politika človeških virov	10
Letalska šola.....	11
Splošna ocena izvajanja službe in stopnja zagotovljene varnosti	12
FINANČNO POROČILO	13
Tabela 1: Stroški službe letalske meteorologije.....	13
Nakazila v proračun RS	14
Tabela 2: Nakazila za delovanje službe letalske meteorologije v proračun RS	14
Tabela 3: Razmerje med prejemki/stroški poslovanja v %.....	14

POSLANSTVO IN VIZIJA

Poslanstvo službe letalske meteorologije je, da z zagotavljanjem ustrezne meteorološke podpore prispevamo k varnemu, rednemu in učinkovitemu izvajanju zračnega prometa.

Vizija je izvajanje poslanstva na strokoven, kakovosten in učinkovit način, v tesnem sodelovanju z izvajalci drugih navigacijskih služb, letalskimi operaterji in upravjalci letališč.

Za doseganje te vizije je izvajalec službe letalske meteorologije pripravil strateške cilje.

STRATEŠKI CILJI

Strateški cilji so del dolgoročnih ciljev izvajanja in razvoja državne meteorološke službe v Republiki Sloveniji.

Glavni strateški cilj so:

- A: Prispevati k varnosti uporabnikov zračnega prostora z zagotavljanjem verodostojnih in pravočasnih meteoroloških informacij**
- B: Povečevati učinkovitost zagotavljanja meteoroloških informacij za potrebe uporabnikov**
- C: Zagotoviti podporo za potrebe uporabnikov po posebnih storitvah in produktih**
- D: Zvišati kakovost meteoroloških informacij**
- E: Stroškovno učinkovito izvajanje dejavnosti**
- F: Ohraniti in dodatno okrepiti pravne podlage za učinkovitejše delovanje**

KLJUČNE DEJAVNOSTI

Za doseganje zadanih strateških ciljev so se izvajale naslednje ključne dejavnosti:

Strateški cilj A

- operativno zagotavljanje meteoroloških informacij z izmenskimi delom zaposlenih,
- stalno izboljšanje postopkov za zagotavljanje neprekinjenega delovanja sistema in izboljšanje pogojev dela SLM,
- stalno izboljševanje postopkov zagotavljanja varovanja ljudi in premoženja,
- stalno izboljšanje sistemov prvostopenjskih kontrol izdanih meteoroloških informacij,
- z izvajanjem ključnih dejavnosti strateških ciljev B, C in D.

Strateški cilj B

- zagotavljati lažjo dostopnost do meteoroloških informacij,
- izvedba krajevne prerazporeditve dostopnosti,
- izdelava uporabniku prijaznejših vmesnikov,
- povečanje obsega (nabora) dostopnih meteoroloških informacij,

Strateški cilj C

- vzdrževanje sistema odzivnosti na nove zahteve uporabnikov.

Strateški cilj D

- redno urjenje in usposabljanje zaposlenih,
- izboljševanje metod za detekcijo in napovedovanje nevarnih vremenskih pojavov in stanj,
- spremljanje razvoja na področju SLM, koordiniranje planov, tehničnega in razvojnega sodelovanja z relevantnimi organizacijami na tem področju.

Strateški cilj E

- povečanje avtomatizacije poslovnega procesa z uporabo novih tehnoloških rešitev,
- izdelava neodvisne finančne revizije stroškov delovanja SLM.

Strateški cilj F

- planiranje priprave in morebitno prilagoditev podzakonskih aktov, navodil, internih aktov, programov dela in podobno,
- aktivno sodelovati v fazi priprave zavezujočih dokumentov in strategij ES,
- redno aktivno spremljanje zavezujočih dokumentov ES in ostalih mednarodnih in evropskih organizacij s področja letalstva, ter konvencij kot tudi domačih predpisov.

SPLOŠNI PODATKI O AGENCIJI RS ZA OKOLJE

ARSO je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije, ki je bila ustanovljena na podlagi določil drugega odstavka 11. člena Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Uradni list RS, št. 71/94, 47/97, 60/99 in 30/01). Delovna področja opredeljuje Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04 – ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08 – ZViS-F, 63/09, 69/10, 40/11, 98/11, 17/12, 23/12, 82/12, 109/12, 24/13, 36/13, 51/13, 43/14 in 91/14).

Splošni podatki o ARSO:

Generalni direktor ARSO je Joško Knez.

Naziv: Republika Slovenija, Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, Agencija Republike Slovenije za okolje,

naslov: Vojkova 1b, 1001 Ljubljana, p.p. 2608,

telefon: (01) 4784000,

telefax: (01) 4784052,

e-naslov: gp.arso@gov.si ,

transakcijski račun: 01100-6300109972,

matična številka: 2482878000,

identifikacijska številka za DDV: SI 18945082.

STATUS IN ORGANIZIRANOST

Agencija RS za okolje je organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor Republike Slovenije. Agencija je neposreden proračunski uporabnik, zaposleni na agenciji so javni uslužbenci. Agencija opravlja strokovne, analitične in regulatorne oziroma upravne naloge s področja okolja na nacionalni ravni. Tako je poslanstvo agencije spremljanje, analiziranje in napovedovanje naravnih pojavov in procesov v okolju ter zmanjševanje naravne ogroženosti ljudi in njihovega premoženja. Poslanstvo agencije je tudi spremljanje onesnaženosti okolja in zagotavljanje kakovostnih javnih okoljskih podatkov, uresničevanje zahtev varstva okolja, ki izhajajo iz veljavnih predpisov, ohranjanje naravnih virov, biotske raznovrstnosti in zagotavljanje trajnostnega razvoja države.

Služba letalske meteorologije se izvaja v skladu z Zakonom o letalstvu. Na podlagi Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa, je za izvajanje nalog službe letalske meteorologije zadolžena Agencija RS za okolje. Zakon o meteorološki dejavnosti predpisuje naloge državne meteorološke službe, med drugim tudi naloge s področja letalske meteorologije. Naloge državne meteorološke službe se izvajajo v okviru Agencije RS za okolje.

Na podlagi akta o sistemizaciji ARSO je v letu 2016 področje meteorologije organizacijsko pokrival Urad za meteorologijo. V okviru urada so organizirani sektorji, oddelki in referati. Samo neposredno izvajanje predpisanih nalog službe letalske meteorologije je bilo določeno v dveh sektorjih in sicer v Sektorju za operativne meteorološke napovedi in Sektorju za prizemne meteorološke meritve. Za redno in nemoteno izvajanje nalog službe skrbijo tudi podporne enote ARSO kot so: enote tehničnega vzdrževanja, informatika, skupne službe in tako dalje.

IZVAJANJE NALOG SLUŽBE LETALSKE METEOROLOGIJE

Redne operativne naloge

Na področju priprave napovedi in opozoril za letalstvo smo opravljali redne operativne naloge, ki zajemajo 24 urno neprekinjeno pripravo TAF napovedi za letališča J. Pučnika Ljubljana, E. Rusjana Maribor, Portorož in vojaško letališče Cerklje, Cerklje ob Krki. Izvajali smo 24 urno neprekinjeno meteorološko bdenje nad zračnim prostorom RS in izdajanje ustreznih opozoril za udeležence v zračnem prometu, pripravo opozoril za let. J. Pučnika Ljubljana in mešano letališče Cerklje, Cerklje ob Krki ter pripravo ostalih posebnih napovedi za potrebe zračnega prometa. Dnevno smo seznanjali posadke letal, upravjalce letališč in službe kontrole zračnega prometa o vremenskih razmerah in sicer po telefonu ali osebno v prostorih meteorološke službe.

V okviru opazovanj in beleženja vrednosti meteoroloških spremenljivk za potrebe zračnega prometa, smo dnevno opravljali naloge na štirih letalskih meteoroloških postajah, na letališčih J. Pučnika Ljubljana, E. Rusjana Maribor in Portorož ter vojaškem letališču Cerklje, Cerklje ob Krki.

Izvajanje rednih operativnih nalog so izmed ključnih dejavnosti za uresničevanje **strateškega cilja A: Prispevati k varnosti uporabnikov zračnega prostora z zagotavljanjem verodostojnih in pravočasnih meteoroloških informacij**. Določeni cilji učinkovitosti teh ključnih dejavnosti so bili doseženi v naslednjem obsegu:

Kazalec učinkovitosti: delež pravočasno oddanih METAR poročil z letališč

Planirana vrednost za leto 2016: >99,0%

Dosežene vrednosti za obdobje januar-december 2016

Mesec	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
JAN	99,0	99,5	99,1	99,1	99,2
FEB	98,9	99,5	99,1	99,9	99,4
MAR	99,1	99,4	99,3	99,7	99,4
APR	99,2	99,7	99,4	99,9	99,6
MAJ	99,2	99,7	99,3	99,8	99,5
JUN	98,9	99,9	99,0	99,7	99,4
JUL	99,3	99,8	99,4	99,8	99,6
AVG	99,9	99,9	99,8	99,9	99,9
SEP	99,4	99,4	99,6	99,9	99,6
OKT	99,2	99,2	99,6	100,0	99,5
NOV	99,6	99,7	99,6	99,6	99,6
DEC	99,4	99,9	99,4	99,8	99,6
Povp	99,3	99,6	99,4	99,8	99,5

Komentar realizirane vrednosti indikatorja glede na zastavljene vrednosti:

Delovni proces pravočasne priprave rednih poročil o trenutnem stanju vremena dosega zastavljene cilje na vseh štirih letališčih praktično od začetka leta naprej. Planirani rezultati na letnem nivoju so za nekaj desetink preseženi na vseh letališčih. Na mesečnem nivoju plan ni bil dosežen merjeno v desetinkah samo v dveh mesecih in sicer samo na enem letališču (J. Pučnika Ljubljana februarja in junija). Taka minimalna odstopanja so razumljiva in ne vplivajo na zadane cilje.

Postavljeni cilji na letnem nivoju so preseženi na vseh letališčih, kar pomeni, da delovni proces poteka v skladu s pričakovanji in brez večjih motenj.

Kazalec učinkovitosti: točnost TAF napovedi meteoroloških spremenljivk

Planirane vrednosti za leto 2016 – 24 urni TAF: veter > 83%, vidljivost >84%, pojavi > 91%, oblačnost > 75%

Planirana vrednost za leto 2016 – 9 urni TAF: veter > 85%, vidljivost > 86%, pojavi > 93%, oblačnost > 77%

Planirane vrednosti za 9 urne napovedi so določene na podlagi analiz preteklih rezultatov.

Za 24 urne napovedi smo planirane vrednosti postavili nižje kot za 9 urne napovedi, ker točnost napovedi s časom pada, zato so v povprečju časovno daljše vremenske napovedi manj točne.

Dosežene vrednosti za obdobje januar - julij 2016 po letališčih

LetPar	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
Veter	87	77	81	82	82
Vidljivost	89	92	95	90	92
Pojavi	92	94	94	94	94
Oblačnost	66	79	77	78	75

Dosežene vrednosti za obdobje julij - december 2016 po letališčih

LetPar	LJLJ	LJMB	LJPZ	LJCE	Povp
Veter	90	81	84	85	85
Vidljivost	89	88	96	87	90
Pojavi	95	96	96	96	96
Oblačnost	72	81	84	80	79

Dosežene vrednosti v letu 2016

24h TAF		9h TAF	
Par	Povp	Par	Povp
Veter	84	Veter	83
Vidljivost	90	Vidljivost	92
Pojavi	94	Pojavi	95
Oblačnost	75	Oblačnost	80

Komentar realizirane vrednosti indikatorja glede na zastavljene vrednosti:

Z letom 2005 smo začeli pri procesu priprave napovedi vsebinsko verificirati točnost napovedi in ne samo pravočasno oddajo napovedi. Vsebinska točnost je veliko pomembnejši indikator kot pa sama pravočasnost napovedi. Po enoletnem testnem obdobju smo začeli v letu 2006 tudi uradno verificirati naše napovedi in prvi rezultati so spodbudni.

V letu 2010 smo na podlagi zahtev uporabnikov prešli na novo shemo priprave vremenskih napovedi za letališča. Predvsem je bolj zahtevna priprava napovedi za ljubljansko in mariborsko letališče, saj se je čas veljavnosti skoraj potrojil. Ker je splošno znano, da točnost napovedi s časom pada, smo za omenjeni letališči postavili nižje kriterije.

Zastavljene kriterije na letališčih smo dosegli praktično za vse parametre. Pod zastavljenimi cilji je edino napoved vetra za 9 urne napovedi (let. Portorož in let. Cerklje, Cerklje ob Krki). Razlog je v klimatološko gledano zelo spremenljivih vetrovnih razmerah v bližini morja (let. Portorož). Napoved vetrovnih razmer je zato velik izziv. Z namenom izboljšav smo v okviru razvojnega dela začeli pripravljati objektivne metode za napovedovanje vetra, rezultate pričakujemo v prihodnjih letih.

Razvoj in investicije

Razvojne projektne naloge, investicijsko vzdrževanje in investicije v opremo so bistvenega pomena, v kolikor želimo izvajati službo na trajnosten in nepretrgan način. V letu 2016 smo planirali razvojno delo in poskušali realizirati naloge v skladu s poslovnim načrtom.

Od večjih načrtovanih investicij smo na letališču J. Pučnika Ljubljana nabavili in postavili nov drog za anemometre in nov drog za spletno kamero ter izvedli posodobitev programske opreme za zajem podatkov.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja A

Z namenom izboljšanje pogojev dela SLM, smo zamenjali dotrajana droga za anemometre in za kamero na letališču J. Pučnika Ljubljana. Izvedli smo tudi posodobitev programske opreme, ki zajema in obdeluje meteorološke meritve na letališču J. Pučnika Ljubljana. Skupaj s KZPS smo namestili novo optično omrežje na letališču J. Pučnika Ljubljana.

Izvedli smo redne stresne teste. S testi preverjamo usposobljenost zaposlenih za delo v nepredvidenih razmerah, samo delovanje rezervnih sistemov in procedur ter ustreznost navodil oziroma okrevalnih načrtov. Na vseh letališčih so vsi uslužbenci z veljavno licenco izvedli stresne teste.

Sodelovali smo na rednih in izrednih sestankih Varnostnih svetov posameznih letališč.

Velika večina zaposlenih je oddala vlogo za varnostno preverjanje in tudi prejela dovoljenja za gibanje po manevrskih površinah posameznih letališč.

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja B

Nadaljevala smo z nadgradnjo domače strani www.meteo.si/letalstvo. Na stran smo dodali aktualno nižinska karta za danes in jutri, podatke o sončnem vzhodu in zahodu (trajanju dneva/noči) za slovenska letališča ter kompozitni GAFOR Slovenije in Hrvaške.

Na letališču J. Pučnika Ljubljana smo začeli projekt premestitve dela navigacijskih sredstev na novo lokacijo. Projekt delamo v sodelovanju z KZPS, d.o.o. Premestitev meteorološke postaje moramo izvesti zaradi zahtev Agencije za civilno letalstvo. V letu 2016 smo pridobili ustreznega soglasja za novo lokacijo in sicer od Agencije za civilno letalstvo, KZPS, d.o.o. in upravljalca letališča J. Pučnika Ljubljana. Izvedli smo geodetske izmere nove lokacije ter podali zahtevek za spremembo služnosti zemljišča na katerem nameravamo postaviti novo meteorološko postajo. Pripravili smo tudi projektno dokumentacijo in ustanovili projektno skupino, ki bo zadolžena za izvedbo projekta. Projekt naj bi se zaključil v letu 2017, stroškovno bo za nas to velik zalogaj, zato smo morali v Proračunu RS za leto 2017 zagotoviti dodatna sredstva za izvedbo. V fazi priprave Proračuna RS smo pripravili ustrezna pojasnila. Vso infrastrukturo za projekt, vključno z energetske kablji, komunikacijskimi kablji, osnovnimi gradbenimi elementi (jaški) in ostalo namreč financiramo sami s sredstvi Proračuna RS.

Začeli smo s pripravami na projekt eGAFOR. Projekt je del CEF 2016 EU razpisov s področja transporta in mobilnosti. Vodilni partner prijave projekta je Croatiacontrol. Sodelujejo še države južne in vzhodne Evrope (Hrvaška, Srbija, BiH, Madžarska, Slovaška, Romunija, Bolgarija, Slovenija, Albanija) in pa industrijskih partnerji. V pripravo projektne dokumentacije smo vložili precej časa in tudi že nekaj finančnih sredstev. Cilj projekta je poenotena produkcija in objava GAFOR napovedi na ozemlju partnerskih držav. Ali je bil projekt izbran bo jasno v drugi polovici leta 2017. Trajanje projekta je predvideno do leta 2020.

Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja C

Redno smo sodelovali s Službo za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov. Izdelali smo štiri poročila oziroma izvedenska mnenja za omenjeno službo. Analize vremenskih razmer služijo kot pomoč preiskovalnim organom v fazi preiskave dogodka.

Aktivno smo delovali v okviru delovne skupine KZPS – ARSO. Delovna skupina pripravlja strokovne podlage za boljšo in bolj učinkovito koordinacijo operativnega dela tako kontrolorjev letenja kot meteorološke službe.

S prezentacijo meteoroloških vsebin za letalstvo smo sodelovali na dogodku Letiš? Letim! 2016, ki ga je organizirala Zveza za prosto letenje Slovenije.

S prezentacijo meteoroloških vsebin za generalno aviacijo smo sodelovali na letalski prireditvi FLY IN 2016, ki jo je organiziral Letalski klub Šentvid pri Stični.

Slika: Vabilo na prireditev Letalskega kluba Šentvid; vir; www.facebook.com

Izvedene ključne razvojne dejavnosti za doseganje strateškega cilja E

Izvedli smo javno naročilo za izvedbo neodvisne finančne revizije. Revizija finančnega poslovanja za leto 2016 je bila opravljena v aprilu. Revizijsko poročilo in mnenje je pozitivno, poročilo ne ugotavlja nepravilnosti.

Izvedene ključne dejavnosti za doseganje strateškega cilja F

Jeseni 2016 smo na Agencijo za civilno letalstvo poslali vlogo za podaljšanje dovoljenja za izvajanje nalog službe letalske meteorologije. Dovoljenje potrebujemo na podlagi zahtev Uredbe Komisije (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu ter z upoštevanjem Izvedbene uredbe Komisije (ES) št 1035/2011 z dne 17. oktobra 2011 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa. Agencija za civilno letalstvo je opravila temeljit pregled naših organizacijskih, finančnih, kadrovskih, varnostnih, tehničnih in tehnoloških zmogljivosti. Opravila je tudi pregled naših sistemov zagotavljanja kvalitete opravljanja storitev ter sistem odzivnost na zahteve uporabnikov. Bistvenih odstopanj od predpisanih standardov in zahtev ni bilo ugotovljenih, zato smo 21. 12. 2016 prejeli dovoljenje za izvajanje službe in sicer z veljavnostjo za obdobje štirih (4) let.

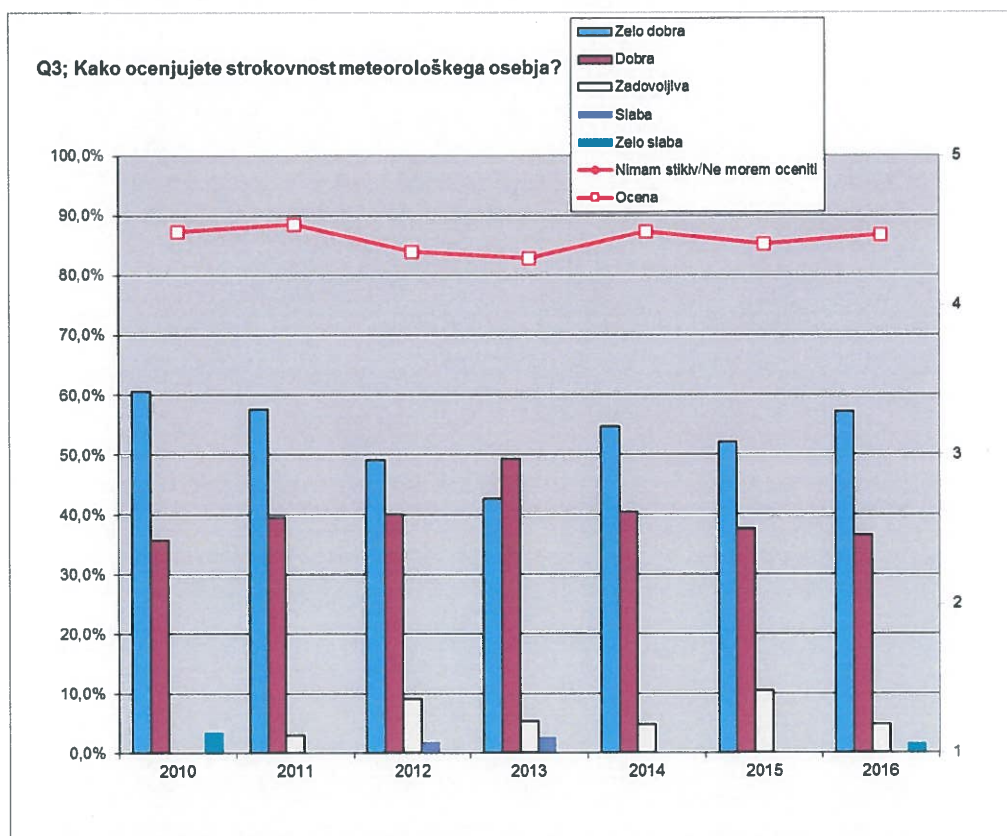
Zelo intenzivno smo sodelovali v fazi priprave Uredbe o sistemih brezpilotnih zrakoplovov. Po nekaterih interpretacijah so naše radiosondažne naprave spadale v kategorijo brezpilotnih zrakoplovov. Po številnih posredovanjih smo s pripravljalcem predpisa dosegli dogovor s pojasnili, da naše radiosondažne naprave ne sodijo v kategorijo, ki jo pokriva omenjena uredba.

Posvetovanje z uporabniki naših storitev

Redno komuniciranje z uporabniki naših storitev potek v okviru sistema zagotavljanja kvalitete ISO 9001/2008. Vzpostavljen je odziven sistem, ki na enakopraven način obravnava vsako naslovljeno zahtevo uporabnikov.

Uveden je tudi sistem formalnega posvetovanja z uporabniki. Na spletni strani www.meteo.si redno, s pomočjo spletnega obrazca sprejemamo želje, potrebe, pripombe, sugestije in pohvale uporabnikov naših storitev. Spletni obrazec je bil na voljo nekaj mesecev vsako leto. Ankete se pripravljajo z namenom sledenja **strateških ciljev B in C**.

Ankete vsebujejo tudi vprašanja o oceni kvalitete in zadovoljstvu uporabnikov z našimi produkti, napovedmi in oceno strokovnosti dela osebja.

Merljiv kazalec učinkovitosti definiran v poslovnem načrtu in je ocena stopnje strokovnosti meteorološkega osebja od ocene 1 (nezadostna) do 5 (odlična). Na podlagi prejetih odgovorov smo izračunali povprečno oceno. Mediana ocene je 5.

Kazalec učinkovitosti: Ocena zaupanja uporabnikov v strokovnost našega dela

Planirana vrednost za leto 2016: > 4

Povprečna ocena uporabnikov za leto 2016: 4.5

Vse pobude in predlogi so pregledane, poskušamo jih realizirati v skladu z našimi možnostmi. Kot informacijskih kanal za komuniciranje z uporabniki je v uporabi splet. Rezultate ankete komentiramo in objavimo na spletu.

Mednarodno sodelovanje

V okviru mednarodnega sodelovanja se vključujemo z namenom izvajanja ključnih dejavnosti za doseganje dveh strateških ciljev:

D: Zvišati kakovost meteoroloških informacij

F: Ohraniti in dodatno okrepiti pravne podlage za učinkovitejše delovanje

Sodelovali smo v ICAO (Mednarodna organizacija za civilno letalstvo) delovni skupini METG. Udeležili smo se rednega letnega srečanja skupine v Parizu/Francija. V letu 2016 smo bili člani podskupine METG in sicer za področje harmonizacije SIGMET/AIRMET opozoril. V okviru dela METG WG SIGMET/AIRMET smo sodelovali pri pripravi popravkov ICAO doc.014, ki so bili pripravljeni na podlagi popravkov Annex 3.

Sodelovali smo v delu skupine EUMETNET/AVIMET, ki združuje nacionalne izvajalce služb letalske meteorologije držav članic ES. Naloga skupine je predvsem spremljanje in sodelovanje pri nastajanju ES regulative s področja navigacijskih služb. V okviru skupine se tudi izmenjujejo mnenja in ideje o sistemih organizacije službe letalske meteorologije v okviru ES.

Udeležili smo se EUMETNET delavnice o projektu SESAR, ki je bila organizirana na letališču Heathrow v Veliki Britaniji. Glavna tema delavnice je bila dosedanji razvoj na področju meteorologije za potrebe SESAR in priložnosti za projekte v drugi fazi SESAR razvoja.

Politika človeških virov

Na področju letalske meteorologije smo imeli konec leta 2016 zaposlenih 23 javnih uslužbencev.

Tako kot za vse ostale javne uslužbence, tudi za javne uslužbence, ki delajo na področju letalske meteorologije velja Zakon o javnih uslužbencih.

Za razvoj kadra skrbimo tako z formalnim izobraževanjem in usposabljanjem, kot tudi s sprotnim usmerjanjem pri izvajanju tekočih nalog. V vsakoletnem Načrtu izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja, načrtujemo tudi finančna sredstva za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih na področju letalske meteorologije. Vsebinske predloge za načrtovanje izobraževanja in usposabljanja, črpamo iz letnih pogovorov s sodelavci ter zahtev zakonodaje s področja letalstva. Preko letnih pogovorov nadrejeni spremlja delo, strokovno usposobljenost in kariero javnega uslužbenca, poleg tega pa se na teh pogovorih vodja in uslužbenec dogovorita o tem kakšno izobraževanje in usposabljanje bo javni uslužbenec opravil, upošteva njegovo delovno področje,

kot tudi njegove lastne interese. Pogovorita pa se tudi o delovnih nalogah in skupnih ciljih za vnaprej.

V preteklem letu so vsi javni uslužbenci opravili letne razgovore in predlogi, ki so jih podali, so vneseni v Načrt izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2016. Sistem izobraževanja in usposabljanja je notranji (pod)proces sistema kakovosti po ISO standardu 9001/2008. Vsakoletna zunanja presoja kakovosti je potrdila naša prizadevanja za oblikovanje kvalitetnega in preglednega sistema izobraževanja in usposabljanja, tako za splošno kot tudi specialna področja.

Struktura zaposlenih, ki redno izvajajo operativne naloge službe letalske meteorologije je naslednja:

Tabela 1: Zaposleni po spolu na dan	31.12.2015	31.12.2016
MOŠKI	21	21
ŽENSKE	2	2

Tabela 2: Stopnja izobrazbe	31.12.2015	31.12.2016
V. st.	14	14
VI.st.	2	2
VII.st.	7	7

Kadrovsko je služba podhranjena, saj trenutno število zaposlenih uslužbencev na področju letalske meteorologije lahko zagotavlja le minimum operativnih zahtev uporabnikov in najbolj nujne ostale potrebne naloge, da operativno delo lahko sploh poteka. Vsak nadaljnji nenačrtovan odhod, bo ob nadaljevanju restriktivnih ukrepov na področju zaposlovanja, nujno vodil h krčenju operativnega delovnega procesa (časovno krčenje obsega dela na letališčih) ali pa iskanju dodatnih prerazporeditev znotraj sistema javne uprave.

Z namenom zagotavljanja operativnosti delovnih procesov tudi v času izrednih razmer, ohranjajo ustrezna pooblastila tudi drugi uslužbenci, ki primarno ne opravljajo nalog službe letalske meteorologije (2 dodatna uslužbenca s pooblastilom prognostik in 2 dodatna uslužbenca s pooblastilom opazovalec). Poleg tega ohranjata ustrezna pooblastila še 2 pripadnika SV in sicer en uslužbenec s pooblastilom prognostik in en uslužbenec s pooblastilom opazovalec.

Letalska šola

V začetku leta smo predložili vso potrebno dokumentacijo za podaljšanje dovoljenja za delo letalske šole. Agencija za civilno letalstvo nam je dovoljenje podaljšalo za 2 leti.

V letu 2016 smo izvedli številna usposabljanja za vse uslužbence, v povprečju se je vsak uslužbenec udeležil vsaj dveh dodatnih usposabljanj.

Šolanje in usposabljanje se izvaja z namenom pridobitve pooblastil za delo v letalski meteorologiji in nadgradnje znanja meteorologov s posebnimi pooblastili. Šolanje in usposabljanje vodijo uslužbenci ARSO s pooblastili za izvajanje inštruktorskih del. V letu 2016 so bili na ARSO zaposleni trije uslužbenci s pooblastili za izvajanje inštruktorskih del.

V letu 2016 sta dva kandidata za pridobitev licence in pooblastila letalskega meteorologa opazovalca uspešno opravila izpit. Izpit sta opravila pred komisijo Agencije za civilno letalstvo. S tem smo povečali število ustrezno usposobljenih oseb za izvajanje nalog.

Na delovnem srečanju marca 2016 smo večino časa posvetili izvedbi stresnih testov načrta neprekinjenega delovanja, obiskali pa smo tudi prostore KZPS, d.o.o, kjer so nas seznanili z njihovim delom in z uporabo meteoroloških produktov za njihove potrebe.

Obvezno usposabljanje za vse imetnike licenc in pooblastil smo organizirali jeseni 2016. Na usposabljanju so inštruktorji predstavili spremembe v predpisih na podlagi sprememb Annex 3; 77. izdaja.

Nekateri uslužbenci so se udeležili tudi nekaterih splošnih tečajev s področja računalniških znanj.

Za vse inštruktorje in kandidate za inštruktorska pooblastila smo organizirali usposabljanje s področja antropoloških znanj in znanj s področja učenja odraslih oseb.

Nekateri uslužbenci so se udeležili EumetSAT delavnice na temo uporabe satelitskih produktov za potrebe napovedovanja vremena.

Večina uslužbencev se je udeležila osnovnega izobraževanja s področja varovanja civilnega letalstva. Predavanja organizira Agencija za civilno letalstvo.

Splošna ocena izvajanja službe in stopnja zagotovljene varnosti

Služba se izvaja v skladu s predpisi in standardi in je v letu 2016 delovala v skladu s pričakovanji. Kot omenjeno v poročilu, smo v letu 2016 poleg rednih nadzorov Agencije za civilno letalstvo, vložili tudi vlogo za podaljšanje dovoljenja izvajalca nalog službe letalske meteorologije. Glede na dejstvo, da nam je Agencija za civilno letalstvo podaljšala dovoljenje usposobljenega izvajalca za obdobje 4 let, dokazujemo, da zaupane naloge opravljamo v skladu s predpisi in standardi.

Nadaljevali so se nestabilni finančni pogoji za delo. V letu 2016 je bil Proračun RS zaključen že konec avgusta 2016, torej so bila investicijska vlaganja časovno omejena samo na dobro polovico leta. Po avgustu je bilo možno samo prevzemanje izrednih bremenitev proračuna, kar pa je zahtevalo pridobivanje dodatnih soglasij in s tem nepotrebno birokratsko delo. Ker je realizacija investicij že nekaj let zelo omejena, se močno trudimo, da vzdržujemo sistem neprekinjenega delovanja deloma že dotrajane opreme. Neizadostna vlaganja v osnovno infrastrukturo se kažejo tudi v primerjalnih tabelah 1 in 2 finančnega poročila. Proračun 2017 sicer vsebuje večji znesek za realizacijo planiranih nabav, vendar bo velika večina teh sredstev porabljena za nujno premestitev meteorološke postaje na letališču J. Pučnika Ljubljana, na ostalih letališčih bomo samo vzdrževali trenutno stanje, brez dodatnih investicij v opremo in naprave.

FINANČNO POROČILO

Ločeno finančno poročilo za službo letalske meteorologije se pripravlja na podlagi zahtev SES (Single European Sky) regulative, Izvedbene Uredbe komisije (ES) št. 1035/2011, Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa ter Uredbe Komisije (ES) št. 1794/2006, ki predpisujejo navigacijskih službam zračnega prometa, da vodijo transparenten sistem stroškov svojega poslovanja.

Revizijo obračuna stroškov delovanja službe letalske meteorologije za obdobje od 1.1. 2016 do 31. 12. 2016 je opravila družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.. Poročilo neodvisnega revizorja je izdalo pozitivno mnenje brez pridržkov.

Tabela 1: Stroški službe letalske meteorologije

Preletni stroški (en route) v EUR

	2014	2015	2016
Osebe (plače)	653.863,48	650.835,15	727.001,37
Materialni stroški	225.637,50	216.595,79	246.227,66
Amortizacija	53.324,25	46.670,88	52.426,81
Mednarodna članstva	243.043,97	249.870,97	333.301,26
Stroški skupaj	1.175.869,21	1.163.972,79	1.358.957,10

Terminalni stroški v EUR

	2014	2015	2016
Osebe (plače)	379.297,37	369.771,74	374.677,88
Materialni stroški	47.245,25	48.188,92	58.920,01
Amortizacija	46.855,18	28.028,34	22.636,56
Mednarodna članstva	16.907,41	17.382,33	23.186,17
Stroški skupaj	490.305,21	463.371,33	479.420,62

Kot smo predvideli v poslovnem načrtu, se je trend zmanjševanja stroškov poslovanja za en route področju zaračunavanja v letu 2016 ustavil oziroma so stroški poslovanja narasli. Stroški so se zvišali za 17% glede na leto 2015. Največji prispevek k zvečanju stroškov je posledica dviga mednarodnih članarin, kar je zunaj vpliva izvajalca službe. Slovenija ni podpirala mednarodnih programov, ki so načrtovali bistven dvig stroškov, vendar je bila praviloma preglasovana. Drug razlog za dvig je delna sprostitev restriktivnih ukrepov Vlade RS na področju plač. Dvig materialnih stroškov pa je posledica plačevanja stroškov obratovanja obsežne širitve meteorološke mreže. Širitev mreže bistveno prispeva k boljši kvaliteti izvajanja same službe. V prihodnje pričakujemo še višje stroške, vsaj na postavki mednarodni članarin in deloma na področju plač.

Stroški poslovanja za terminalno področje zaračunavanja so za 3% višji kot so bili stroški v letu 2015, vendar so še vedno nižji kot so bili leta 2014. Glavni prispevek k višjim stroškom je zopet povezan z dvigom mednarodnih prispevkov in deloma z dvigom plač zaposlenih.

Skupni stroški delovanja službe letalske meteorologije so v absolutnih zneskih padali od leta 2009 do 2015, pričakovati je bilo, da se bo trend obrnil. V prihodnjih letih ne pričakujemo zniževanja stroškov, ker smo v zelo intenzivnem investicijskem ciklu, stroški, ki nam jih zaračunavajo upravljalci letališč se tudi višajo, mednarodne obveznosti se bodo tudi povečevale. Kljub dvigu stroškov dosega finančne cilje iz RP2 obdobja.

Nakazila v proračun RS

Na podlagi Dogovora o nakazovanju sredstev za pokrivanje stroškov za zagotavljanje službe letalske meteorologije izvaja Kontrola zračnega prometa Slovenije, d.o.o nakazila v proračun RS. Dogovor sta podpisala generalna direktorja KZPS, d.o.o in ARSO. Aneks k dogovoru opredeljuje delež prejetih sredstev, ki jih mora KZPS nakazati ARSO od vsakega priliva, prejetega za opravljene storitve navigacijskih služb zračnega prometa, in sicer:

- iz naslova pristojbin na zračnih poteh (en route),
- iz naslova terminalne pristojbine.

Tabela 2: Nakazila za delovanje službe letalske meteorologije v proračun RS

	2014	2015	2016
Preleti (en route) v EUR	1.058.958,88	1.526.730,89	1.882.738,19
Terminal v EUR	554.378,38	629.156,09	424.366,78
Skupaj v EUR	1.613.337,26	2.155.886,98	2.307.104,97

Tabela 3: Razmerje med prejemki/stroški poslovanja v %

	2014	2015	2016
Pokritost preletni stroški (en route)	90,06%	131,16%	138,54%
Pokritost terminalni stroškov	113,07%	135,77%	88,52%

V letu 2016 smo prejeli vsa predvidena sredstva. Na podlagi usklajevalnega mehanizma se odstopanja med pokritostjo stroškov oziroma natančneje determiniranih stroškov in nakazili v tekočem letu (n) pokrijejo tudi na podlagi poročuna za pretekla leta. Gre za predpisan usklajevalni mehanizem. V letu 2016 so bila nakazila zato precej višja kot v letu 2015 za en route del, za terminalni del pa so bila nakazila nižja kot v letu 2015. Z nakazili v letu 2016 se je praktično pokrita bilanca (determiniranih) stroškov in prihodkov tako za terminalni del kot tudi en-route del.

Joško Knez
GENERALNI DIREKTOR